

15507

ПРОЛЕТАРІ УСІХ КРАЇВ
ОДНАЙТЕСЬ!

Соціалістична Партія Канади.
Socialist Party of Canada

Робітники в боротьбі ступають на шлях своєї майбутньої свободи.
Або дуть у вітні сльози!
(К. Маркс)

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБОЧОГО ЛЮДУ

ПЕРЕДПЛАТА
на рік \$2.00
пів рік \$1.00
чверть ..... 60 цт.
одно число ..... 5 цт.
До старого краю .. \$2.20

The RED FLAG

Socialist weekly paper for Ukrainian proletariat in Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Червоний Прапор
(The Red Flag),
467 Manitoba ave.,
Winnipeg, Man.

Рік I Винніпег, Ман. П'ятниця 15 Листопада. 1907. — Winnipeg, Man. Friday, 15 November, 1907. Число I.

Від редакції.

Наша газета ставить собі завдання розяснювати та оборону інтересів робочої класи і ідейне керівництво нею.

В чім же лежать інтереси робочої класи? Усе людство в теперішнім суспільстві розділене на дві класи: клас капіталістів (власників засобів виробу) і клас пролетарів (людей, не маючих жадних засобів виробу, крім своєї робочої сили). Робітникам, щоб не повмірати з голоду приходиться продавати свою робочу силу капіталістам. Капіталісти, посідаючи необроблений матеріал та сполучивши його з робочою силою, дістають товари, які продають на ринку. З того ростуть ті величезні капітали, які панують тепер в світі, роже знек та прибуток, який капіталісти збирають нічого не роблячи. А що за те дістає робітницька класа? Мізерний зарібок, якого ледве вистарчає на нуждарське існування, на дальший розвиток рабів капіталіста. Ці обставини примушують робітницьку класу боротися за поліпшення свого життя.

З тих часів, як людство в кожній землі перейшло від кривавства до капіталістичного устрою і створилася класа господарів та наймитів між ними почалась боротьба. З початку робітники, неясно розуміючи свої інтереси, розбивали фабрики та машини. Далі робітники намагаються розібрати, що такою боротьбою вони нічого не виграють, що понащипавши машини та фабрики самі себе викинули на безробіття та голодну смерть. Тоді пролетарі починають організуватися. Закладають

свої робочі професійні організації (трэд-юні) для більш впливової боротьби з капіталізмом. В юніях пролетаріят бореться за поліпшення платні та зменшення робочого дня. Але з часом робітники пересвідчують ся, що економічна форма боротьби не приводить до skutku, що самої її

мало; бо доти, доки капіталісти тримають в своїх руках владу вони роблять закони, які більш вигідні їм, які допомагають їм грабувати у робітника той прибуток, який він створив. І зрозумівши це, робітничка класа починає боротьбу за політичну владу. Але професійні організації (юні) для такої боротьби стають не адекватними і пролетаріят створює свою самостійну політичну партію, або, інакше кажучи, — партію соціалістичну. Робітник в своїй боротьбі не може спинитися на пів дороги. Бажаючи, чи не бажаючи, він привде в рещі до переконання, що знищення приватної власності та заміна її публічною є історична необхідність. Робітник побачив свій порятунок в соціалізмі.

Заснована щось уже як чотири роки Соціалістична Партія Канади, покладає собі метою замінити капіталістичний устрій на соціалістичний зад. Тому, що соціалістичний зад може здійснитися і вдержатися при повнім братерстві пролетарів усього світа, а в кожній державі зокрема — Соціалістична Партія Канади взяла на себе роботу залучити в собі робітників усіх націй і вір, які залюднюють Канаду, і руководити ними в політичній боротьбі.

Наша газета, яко організації Соціалістичної Партії Канади, призначена для цієї частини канадського пролетаріату, що говорить українською мовою. Покладає собі метою допомогти цій частині в її освітлювальну, просвітну та організаційну, в яснім розумінню всеобщої ідеї соціалізму.

„Червоний Прапор“ веде робітницьку масу в бій з безпримем, взаємкою та рабством, до утворення соціалізму до сонця і життя!

ПРОЕКТ СТАТУТУ

„Українського Соціалістичного Союзу“ Соціалістичної Партії Канади.

Вироблений Українським Вісникським Льоном С. П. К.

В провінціях Манітоба, Саскачеван, Альберта та Бритійська Колумбія знаходиться до ста тисяч українського пролетаріату, завдяки незнанню англійської мови дуже низькому культурному рівню, сей пролетаріят підпадає під впливну експлуатацію канадських капіталістів. Тільки організація і освіта можуть звільнити і підвести ці найбільш пригноблені маси і поставити їх в шеренги всеобщої армії борців за соціалізм. Найліпше і найуспішніше може діяти цього робота в українських масах на їхній власній мові. Є потреба і викликала до життя „Український Соціалістичний Союз“ Соціалістичної Партії Канади.

1. У. С. С. приймає програму С. П. К. і є частиною її тіла.

2. Український Соціалістичний Союз С. П. К., має своїм завданням організувати

пролетаріят, що говорить українською мовою.

3. У. С. С. складається з „Вільних громад“, які на своїм загальному з'їзді вибирають генеральний комітет Союзу, яке тіло виконує.

4. В справах організації, агітації, пропаганди і видавництва У. С. С. має повну автономію.

5. Там, де є комітет Партії і У. С. С., вони мусять бути єдиними.

6. Усі вільні громади провінцій підлягають провінціальному комітету Партії.

7. Вільні громади дають своєму Генеральному комітету 5 центів від кожного члена на цілі просвіти та організації.

8. Генеральний комітет У. С. С. залежить від Центрального комітету Партії.

9. На партійних з'їздах У. С. С. має два голоси, один від Генерального комітету і один від редакції.

10. Вільні громади посилають своїх заступників на партійні з'їзди. Де є В. Р. і комітет Партії, там вибирають заступників разом.

Дорогі Товариші!

Ми подаємо під Вашу розвагу сей „Проект статуту“ і просимо прислати свої думки „за і проти“, чи які додатки і поправки. Особливо Винніпегський Льон просить інших українських організацій Партії висловити „взгал“ свою згоду, чи незгоду з його заходами по організації У. С. С. Коли порозуміють ся та згодять ся три, чотири укр. організації Партії, врядинні собі з'їзд, зможуть ввести Союз в життя і розвинути його діяльність по всій Канаді. Сто-

рінки „Червоного Прапору“, радо розсичені для думок в цій справі. Просимо товаришів відгукнутися.

КЛАСОВІСТЬ.

Пролетарем зветь ся людина, що живе з продажу своєї робочої сили, з продажу своїх рук. Пролетаріят — се робітничка класа, яка втрачає свої блага життя, усі машини, залізницю, пароходи та — усі культури. Робітничка класа лежить в лютий нужді в той час, як зробленим нею добром користають ся нероби-капіталісти.

Капіталіст тримає в своїх руках капітал; посідає машини, обшари та гроші. Капіталістична класа забрала в свою приватну власність усе, те з чого має існувати а людство, усі засоби виробу.

Завдяки тому, що робітничка класа не має власних машин і власної землі, аби жити, мується іти у найми до капіталіста, який користає ся бідою пролетаріата і експлуатує его. Експлуатувати, значить обшарувати, обкрадати. Капіталіст обкрадає робітника, бо платить наймитови не за всю его роботу, а за якусь мізерну частину. Таким робом експлуататор се той, хто живе здирством, хто бере більше ніж дає. Робітник вкладає в свою роботу свою робочу силу; таким чином кожний, хто не заплачує робітничої стільки, кілько забрав у него робочої сили, той буде експлуататором. Завдяки тому, що в руках капіталістичної класи знаходяться фабрики та землі, усі способи життя

ЧЕРВОНІЙ ПРАПОР.

капіталістична класа панує. Вона пануюча класа. Робітничка класа, класа убогих, залежуча від капіталістичної класи, є класа пригноблена, класа рабів.

Крім капіталістів висмоктують з робітничого тіла соки ще верстви так званих паразитів. Паразит — це пияка, пероб, що як та блохця живе з крові чужого тіла. Паразити — се пони, урядники, полісмени, жовніри, офіцери (регулярні бійсько-не міліція), шляхта, парі. Вони не працюють. Вони пожерать тільки те, що вирабляє робітник. Але існуючи з крові робітника, ці паразити не стоять за інтереси робітничі. Вони піддержують силу і владу пануючої класи. Разом з капіталістами ділять ся кровю і мясом робітника, разом з капіталістами забивають робітника в пута неволі, Ворогами робітничої класи будуть також ті інженери, баци, формани, професори та учителі, які гніять та дурають робітника ради інтересів капіталіста.

Закон природи каже: „Хто не працює, той не має права на життя“! В світі панує вікова неправда: робітник, роблюче все, здихає з голоду!

Капіталістичний устрій, устрій в якому господарює приватна власність на фабриці та землі, буде злишений соціалістичним ладом. Ладом в яким усе з чого може жити людина, буде належати, яко спільна власність, усім працюючим, трудовій громаді.

За соціалістичний лад борять ся соціалісти. Соціалістом буде кождий той, хто каже що уся робота му сить налажати тому, хто єї робить — що усі средства виробу, себто машини, усі средето житя му сить належати усім працюючим людям рівно.

На соціалістичному найбільше залежить робітникові. Соціалізм — се надія світа, се нова, велика релігія правди пригноблених та затруднених. Робітники — вони тільки непохитні борні за соціалізм і вони добють ся його! Вони знищать муки винайму. Та вратувавши себе, вратують усеї світ.

Але соціалістом може бути і ніл, і шкідливі навіть капіталіст, коли вони, зрозумівши підлоту свого дарамадського становища, кинуть його і стануть в робітничі ряди, аби битись за введення соціалістичного ладу.

Соціалістом му сить бути кождий робітник, кождий нуждар-фармар, бо тільки знищивши капіталізм, вони стануть по людському жити.

Але проти змагань робітничої класи виступає усеїєю своєю силою пануюча класа капіталістів озброєна багнетами, колотушками полісменів, тьмою понісеньких брехевь, своїми капіталістичними беззаконними законами Проти соціалізму виступає уся буржуазія.

Буржуазія се люди, що свідомо стоять за старий устрій, за панованя капітала, за приватну власність. Буржуаї звичайно ворожі змаганя пролетаріату. Царові не хочеть ся такого ладу, де раби етапуть з ним рівними. Але багато робітників, завдяки своїй несвідомості та тьмі, мають одну думку з буржуаїми тоді, коли ширі працюють на капіталіста, пнуть ся йому догодити, коли стоять за приватну власність, коли боронять капіталізм. Такі робітники му сить зрозуміти, що їхні інтереси не спільні з капіталістом. Капіталіст своїм добром з робітником не поцілить ся. Не в капіталі а в брацтві та рівності соціалістичного житя будучини людства.

Тому робітники му сить пильнувати, щоб не бути думками своїми буржуаїми.

Зможний фармер здебільшого стоїть за капіталізм, убогий хлібороб тільки своєю несвідомістю має думку буржуї. Щоб пропала його недоля він му сить стати соціалістом.

І ось в світі дві армії стали одя проти одної.

Армія робітнича іде на армію буржуїв-капіталістів, на своїх злодів та рабівників, щоб вернути загнане добро своє, щоб увільнити себе від мук голоду та рабства. На червоних прапорах робітничих шеревів палають вічні слова: „Світ і житя му сить належати тим, хто працює!“

І робітники здобудуть усеї світ а згублять тільки свої кайдани.

Звідки у капіталіста беруть ся такі величезні багатства? Прецінь він нічого не робить — деж усеї бачуть. Темний робітник міркує собі так: капіталіст має гроші, за ті гроші він купив собі

матеріал та найняв робітників; з того стали товари, на яких, продавши їх кресві, капіталіст дістав зиск. Значить, думає наш темний робітник, шай купив товари, край шай йому ті міліони доларів; спасібі капіталістові, що хоч дрібеньку частину тих грошей віддав нам робітникам, беручи нас до себе на роботу. І ширі працює темняга і ширі мірять, що капіталіст його єдиний добридій.

А роздивимось ми справу з иншого боку. Візьмім приміром фабрику, де роблять плуги. На тій фабриці працює 200 робітників. Нехай фабрикант платить кожному по \$2.50. Виходить, що на день усім двома соткам робітників капіталіст заплатив \$500. Але робітники зроблять йому за той же день 200 плугів, які він продасть по \$28 від штуки, себто за \$5,600 усею роботою цілого дня. Коли відкинемо втрату на заліз, палеві та машинах — хай \$500, то чистого зиску фабрикант дістав за день \$5100. 5.100 доларів повзав до кишені, лише тому, що він власитель фабрики і це-ав один день! Кажуть, що сі тисячі доларів дав капіталістові край, себто фармарі, купивши плуги, подарували йому ті тисечки. Ні, робітнику, сю тисячу украв він у Вас двох соток тих, що робили плуги. Кожна робота цінить ся тією силою, яку вклав в неї робітник. Покладено багато сили — річ дорога, мало — річ тана. Та працював над плугом цілий день і, зробивши плуга, вклав в його сили на 15 доларів, а капіталіст тобі заплатив лише \$2.50, лише стільки, щоб проіснувати так-сяк один день з родиною. Тобі за усеї силу не заплачено, ти оглабований! Хай капіталіст має фабрику, має матеріал, але доки робітники до того матеріалу не візьмуть ся своїми руками, не запалять в печак, не рушать машин — то ній капіталіст ціле своє жете чекає, якогось зиску. Нічого не дочекаєт ся. Навіки — матеріал зіспеуєт ся, машини поржавіють. Коц без робочої сили фабр не може заробити ані центу — ясно, що не край дає йому ті міліони, а самі робітники. Колиб фабрика була робітничою власністю, то усеї заробіток був би робітничий. Далі, ходім обдивимось фабрику. Хто збудував

П? — робітнички. Хто зробив пеглу, напхав дощек, накопав заліза, поробив машини, витяг з під землі вугля, приготував матеріал? — робітнички! Хто накопав золота, відбив папірові долари? — робітнички! Та деж власне клав свою силу капіталіст, він же каже що усеї світ його?! — Ніде! Ніде не найдете сліду рук капіталіста — скрізь мозолі робітничі! То якеж має право капіталіст, нічого не роблячи, панувати над світом?

Це право дають йому самі робітнички, мовчки віддаючи за дарма фабрикантові те, що дало людське жите і щасте цілому людству. Робітнички нарешті му сить подумати про себе!

Сіпіярська компанія розпоряджає цією осени 11.500 „баксарамі“ до вивоу збіжжя з західної Канади... А чому ті фармарі, на чий хліб заготовили капіталісти аж півдванадцять тисяч „баксар“, му сить тепер по живих тікати з фармів, щоб заробити деє на виннієкських стрітах та фабриках нещасного долара на муку для своїх дітей? Истина правда, що капіталісти ті пниці, про яких сказав Христос, що не сють, не жнуть, не збирають в житинці — а осінь надійшла, починають розпоряджатись фармарською роботою, як своєю власною. А фармарі клонотали собі голови цілу весну й літо, віддавши за ніщо капіталістам свою кріваву роботу, клопочуть ся, як перебути довгу канадійську зиму. Чудні люде! Не вже сонця, що в капіталістичнім вікні?

Невстигли фармарі покінчити з живими, а вже ліберали стягають їх на передвборчі конвенції Відбулаєт така конвенція делегатів виборчого округу Provencheri у Вінніпезі. Ідучи на конвенцію, сподівались ми почути від ліберальних кандидатів, що вони зроблять для народу, як їх виберуть до федерального парламенту. Та почули гучні виклики англійського шовінізму. Приміром, кандидат трохи неадрачюєт ся небеса кричав, що він щасливий, що живе під „англійським прапором“, або сотки раз виголощував: „наша католицька Канада!“ Але що фармареві до „англійського прапору“ або „католицька Канада“? Чому лі-

беральний кандидат не обіцяв визволити фармарів з під тих страшних довгів, якими їх обкрутили компанії за машини? Чому не обіцяв влаштувати справу з дорогами, школами і т. д.? Чому?... Чи він думає, що так парід задурно, гоки світ стоїть, буде голосувати на капіталістів і продавати свою долю і дітей своїх за пива та ковбаси?

Були на конвенції і декілька руснів-фармарів з Overstone, Stuartburn, Whitesmout. Був між иньшми і наш товариш Я. Лютак — фармар з Pleasant Home. По тільки що відбувших ся живих канадійські гвардії пригнали Т. Лютка до Вінніпегу копати сури в телефоничній компанії. Лютак 6 літ страждає на фармі, і вже остогдлив йому солодки, а брєзливі пієні, і лібералів і консервативтів.

Лютак виступив на конвенції проти лібералів, вказавши, що убогим фармарам треба йти з робітничими, що у них один спільний ворог — капіталісти. Не консервативна, не ліберальна, а соціалістична партія свідомий робітничів не словом, а ділом допоможе фармарській нужді.

Е, що той „Червоний Прапор“ клена на лібералів, а хіба ліберали не вносять на слідуочу сесію федеративного парламенту проєнт розширення границь проєнції Манітоби аж до Гудзонського залуву?.. Вносять, братіки мої, вносять ліберали свої „проєнти законів“, аж опотніли, почервоніли та несуть!.. Але, робітнику, чи тобі полежає з розширення границь Манітоби? Чи спочинуть твої руки? Чи будеш забезпечений хоч на старість?

З робітничого житя.

— Недалеко Реджайн, зударив ся пасажерський потяг С. Р. R. компанії з тягаровим потягом. В наслідок сего удару погіб на місци палац Charles Britt і експресовий помічник J. Robins n. Богато пасажерів покалічених.

— Судия мира Mr. Belchar з Lethbridge (Alta) засудив углеу компанію The Hillcrest Coal & Coak Co., на 200 доларів кари за те, що агадана компанія старалась амуєтти своїх робітників до роботи без переговорів.

Таке посту... було безир... го канадій... рий зас... сори... компаніє... годити в... між предет... наків і ком...

В Нью Й... місяці, як... на Соц. Де... нізація“... начилась... то. І чле... зборах рі... проголошу... лізму. На... комітетом... лось більш... Ньюорскі... досить ве... клуб і дру... тепер в... 1000 при... 100 прим... ція уже п... філія на п... декілька с... ких ТОВА... Товариш... про себе в... боку тіль... вили свок... що нареш... ним украї... ятом і... соціаліст... Бажаємо... уєспіхів... тинського... дію тьми... давали ук... таріатові... Штейтах... робочої... Надієм... раїнська... зація ви... ціалістич... чених Д... нашим л... рикальні... вадить і... тичної б... ся вже... нація... Штейта...

А н т... Недавно... ареною... пролетар... Найгірш... чим жити... може по... шти н... тільки т... робітнич... те капіт... шти ро... нити за... ганізова... діялети... воїх дер... ву, піє... встанов... илатня...

ЧЕРВОНІЙ ПРАПОР.

Таке поступове компаній було безправне після повного канадського закону, котрий застерігає що всілякі спори між робітниками в компаніях мають ся залагодити в спосіб переговорів між представителями робітників і компаній.

В Нью-Йорку уже чотири місяці, як завзялась „Україна Соц. Демократична Організація“. За малий час вона почала живою діяльністю. Її члени виступали на зборах різних товариств, проголошуючи слово соціалізму. На віче, скликане комітетом 4 жовтня, прийшло більше ніж 200 людей. Нью-Йоркські товариші мають досить велику бібліотеку, клуб і друкарню, з якої до тепер в світ випустили 1000 примірників відозв і 100 прим. пісень. Організація уже починає закладати філії на провінції. Подасмо декілька слів про Нью-Йоркських Товаришів в надії, що Товариші самі докладніше про себе напишуть. Зі свого боку тільки можемо висловити свою велику радість, що нарешті між північними українськими пролетаріями в Штейтах повстала соціалістична організація. Бажаємо їй як найкращих успіхів. Чорні круки Ортинського своєю проповіддю тьми десятки літ не давали українському пролетаріатові зорганізуватися в Штейтах проти навуки робочого класу.

Надіємось, що тепер Українська Соц. Дем. Організація виступить в ряди Соціалістичної Партії Сполучених Держав, допоможе нашим людям розбити клерикальну заслонку і випроводить їх на шлях політичної боротьби, де буться вже пролетарі інших націй за „соціалістичні Штейти“.

Антверпен. Бельгія. Недавно Антверпен був ареною завзятої боротьби пролетарів з капіталістами. Найгріше в нашій робітничій життю те, що капіталіст може по своїй волі зменшити нам платню, а він тільки того й прагне. Коли робітник не з'організований, то капіталістові легко збільшити робочий день а зменшити заробіток. Тому з'організовані робітники-соціалісти добиваються ся по всіх державах такого закону, ціля якого має бути встановлена „найменша платня“ „мінімальна“

менше якої капіталіст не має права платити. Наприклад: не менше двох доларів денно. Звичайно робітникам на мінімальній не задовольнитись, ми тільки то заспокоюємось, коли уся робота буде наша. Але бути забезпеченим мінімальною платою, що капіталіст менше двох доларів не має права платити — той це паразит добре.

Антверпетські тогорішні і зажадали від своїх господарів регламентації праці. Капіталісти відмовили, і 40.000 робітників Антверпена оголосило страйк. Десятки тисяч пролетарів цілі дні на улицах. Страйкують маришари, портова служба, металювці та пекері. Біля них їхні жінки і діти. Всі голодні. Настрій робітників горячий. Багато струментів та верстатків покидано в море. Фіри понищені.

Страйк приймає дуже грізні форми. Кожного дня бувають у страйкарів бійки з поліцією. Страйкарі не дозволяють чужим робітникам з Англії та Германії ставати до роботи. З того розпочалась бійка з страйколомачами (скебами). Поліція почала стріляти в робітників. Але пролетарі не заспокоїв ся. Натомість кидали каміні в англійських робітників палив товари, що перевозили страйколомачи до порту, стручували їх в море. Боротьба за жите розгоралась! Поліція не могла нічого вдіяти з страйкарями і поклікала 4000 міської міліції — почала вживати зброю. Упало багато ранених. Але й це нічого не помогло. На другий день розрухи перейшли в цілковите повстання.

Розлючений народ почав ставити бар'єри. Вагони з товаром обливають нафтою і палють, джипи з олією розливають по улицах.

Тоді капіталісти побачили, що не перелавки і пішли на згоду. Антверпенські товариші одержали славу перемоги. Скебів капіталісти відіслали до дому, а в Антверпені встановлена тепер мінімальна платня — 5 фр. 50 сент. денно. Меншій платні капіталісти не мають права платити, бо на сторожі прав робітничих стоїть свідомий пролетаріят, який в крайнім разі не заважає ся навіть взятись за зброю, коли иншого способу не буде.

Вінніпег. А що Ви скажете, товариші, на оцей випадок? Зараз під Вінніпегом на Сінірській дорозі піднімають робітничий торісний.

До першого новембра вони діставали \$2 денно за 10 годин праці (рахуючи з обідом 11 годин). Робота на вінніпегських улицах уже майже закінчена, і маса безробітних шукає роботи. Це побачила компанія і, навіть слова не кажучи робітникам, зменшила платю з \$2 на 1.75. І щож линалось робітникам на це відповіді? Застрайкувати? Так.

Але вони не могли. Не могли, бо над ними стояли сотні темних неорганізованих, якіб зараз стали на місце страйкарів, і робітники примушені мовчки згодитись, з тим гвалтом, що над ними учинила компанія. Інші річ колиб у нас в Вінніпегі були тисячі з'організованих товаришів. Тодіб на кожних заходи капіталістів, чи зменшити платю, чи яку иншу зробити з нами підлість, ми моглиб виставити свою організовану силу. Тільки тоді, коли за кожного покривженого капіталістами робітника буде вступитись усе робітництво, тільки тоді стане легше дихати нам, тоді ми не будемо в повній залежності від капіталістів, тоді вони будуть від нас залежати.

Нанаїмо, В. С. Як раз кінчить ся тепер оден рік відколи наші Українці зачали приїздити до Нанаїмо В. С. (на острові Vancouver); впротязі кількох місяців зібралось около 30 людей зі всіх сторін Америки. А коли було вже нас таке число, тоді наші свідомі Товариші скликали віче, вотре відбулось коло Вешчин-шіне в лісі.

На вічу ухвалено заложити Укр. відділ Соціалістичної Партії Канади, і тепер сей відділ існує під назвою: Укр. соц. тов. „Воля“. Ухвалено також заложити бібліотеку і зроблено колекту в тій цілі, та помімо того що було нас так мале число, зібрано аж \$38.00.

Досей пори вписалось около 25 членів, і кожний платить місячну вкладку в сумі 35 цт.; з сего іде 10 цт. від кожного члена на егекутивний комітет Канади а 25 цт. остає ся на придбання газет та купно книжок до бібліотеки. Вібідітека вже має около 150 дуже гарних книжок; члени сходять ся дуже радо, читають газети, дебатують та визначають книжки до читання.

В члени Товариства приймає ся лиш таких людей, котрі є прихильні соціалістичній ідеї. Дня 10. серпня с. р. зголосив ся був в члени того Тов. ва п. В. Богачевський, а що він є ворог соціалізму, тому тов. П. Цимбал запрогестував проти прийняття его в члени. Свій протест умотивував тов. П. Цимбал доказами, і взявши ся справу під голосування, всі члени заявили проти прийняття такої людини в члени.

Гей Товариші, робітники цілої Канади беріть примір від ваших Товаришів з Нанаїмо! Організуйте ся в свою робітничу партію, бо памітайте, що будучність наша в наших руках. Не будьте зорнилою колодою під ногами дармоїдів-неробів. Ми лиш тоді виборемо собі лучшу долю, коли будь зорганізована вся наша сила, а коли будемо вже зорганізовані, то тоді сміло скажемо півкам капіталістам, що як вони не віддадуть нам наших прав, то ми самі собі їх возьмемо. Не зволікайте Товариші, бо ворог наш — капіталіст не чекають. Не просіть їх довше, бо вони наших просьб не слухають. Імне серце затверде на наших просьби. Отже організуймо ся і покажем їм, що ми без череватих капіталістів потрафимо дати собі раду, але вони без нас обійдуть ся хіба тоді, коли закотять руки і стануть разом з нами працювати на кусок хліба, бо й сам розум каже, що хто спосібний до праці, а не працює, той не повинен істи.

Мих. С.

Вінніпег. Місяшні збори українського вінніпегського льокалю Соціалістичної Партії Канади відбули ся в неділю 3 новембра. На голову був вибран товариш Ф. Лапчук.

Збори доручили комітетові розпочати роботу, що до заснованя Українського Соціалістичного Союзу. Далі секретар оголосив, що в децембрі мають відбутись після статуту льокальні вибори та вибір егекутивного комітета провінції Манітоба, в яких мають брати участь усі члени укр. Вінніпегського Льокалю. Потім були порушені справи, що до виборів до мійської ради (сіті-голу), до якої Вінніпегські соціалісти будуть ставити 3 кандидатів. Ще обговорили справу каси та газети і призначили загальне віче на слідуочу неділю. Натім збори

По справозданю Т. Головацького забрав голос т.

Терненко. Він в довгій промові доводив, чому робітникам усіх народностей Канади треба злучитись в одну єдину Соціалістичну Партію. Щоб добитись робітничих прав і побороти капіталістів в Канаді, щоб зничити капіталізм на всій земній кулі — треба великої єдності і братерства між пролетарями. Це братерство ще більше буде потрібне в соціалізмі, де все буде спільне. Щоб навки пропади між людьми воєни та свари треба, щоб усіх об'єднала одна велика думка: „дбати про всіх“. А не так як тепер, що кожний дбає тільки про себе, і з цього виходить страшна леджерська боротьба. І хто каже робітникам: ти русин, а ти поляк, а ти жид, твої інтереси ріжні, іди від його, бо то говорить ворог твоїх інтересів, йому треба зробити між робітниками незгоду, щоб в братовбивчій боротьбі робітника не побачили свого єдиного ворога — капіталіста.

Але завдяки тому, що в Канаді багато різних народностей, які нерозуміють одна другу, виникає потреба організувати Соціалістичну Партію Канади по народам, а не по мовим. В Канаді щось 100.000 пролетаріату, що розмовляє українською мовою, а що до культури, то стоять вони далеко нижче від англійських, німецьких та французьких товаришів. Тому, щоб і українські пролетарі не йшли самотас, треба їх з'організувати в Український Соціалістичний Союз, який легше, ніж хто, збере їх під червоний прапор Соціал. Партії Канади. У Вінніпегі, Портаджі, Нанаїмо є українські соціалістичні організації, колиб вони порозумілись між собою — то моглиб уже закласти цей Союз.

Збори доручили комітетові розпочати роботу, що до заснованя Українського Соціалістичного Союзу.

Далі секретар оголосив, що в децембрі мають відбутись після статуту льокальні вибори та вибір егекутивного комітета провінції Манітоба, в яких мають брати участь усі члени укр. Вінніпегського Льокалю. Потім були порушені справи, що до виборів до мійської ради (сіті-голу), до якої Вінніпегські соціалісти будуть ставити 3 кандидатів. Ще обговорили справу каси та газети і призначили загальне віче на слідуочу неділю. Натім збори

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

і кінчилися. Почалися записи членів. Записалось 14 товаришів. Прийшло \$15.75 жертви на газету.

Спауючі місячні збори мають відбутися в неділю за місяць від минулих.

Вінніпег. 10-го Новаembra відбувся в галіім Т. Шевченка при участі 200 присутніх митинг урядовий Укр. вінніпегів провадив С. П. К. Вічем провадив т. К. Качмарик, реферували т. Головацький, Лютак та Терненко.

Т. Головацький говорив про державний устрій Канади. Вказавши що устрій еей стоїть в обороні інтересів капіталістичної класи, референт кликав робітників палкими словами не продавати підчас голосування за пиво та ковбаси долю свою і діти, а стати як мур і стремити до того, щоб наповнити усі уряди своїми соціалістичними представниками, щоб змачохи стала Канада для робітника рідною матірню.

Т. Терненко сказав, що робітники поповнили великий гріх перед собою і світом, що віддали капіталістам повне порякування Канадою, а самі задоволились нескількою працею. Капіталісти написали оловяну книгу законів і нею пригнітали робітників. Робітник повинен скинути з себе ті закони і замінити їх своїм єдиним справедливим законом природи: „хочеш жити — працюй!“ Щоб освободити себе себе з під волюнтарного гнету пануючої класи, робітництво муєть брати як найвищу участь в виборах. Канада муєть стати соціалістичною! Хоч в Канаді вступив робітник до бою з капіталом пізній ніж деінде, але він муєть глянути на всю землю куля, що на ній дієсь. В Європі в парламентах повно соціалістів, а їх туди вибрали і вислали міліони виборців бажаючих соціалізму. Соціалістів уже сотки тисячі в Америці. І нехай робітники якої будь держави заведуть у себе соціалізм — вони дадуть примір і поміч робітникам інших держав. Тут лише питання, хто раніш, а завтра ціла куля земна полетить на околом сонця під червоним прапором. Капіталісти муєть стати до роботи, до машин! Християнство пригнесь світові рибаки з Генезаретського озера; ми пролетарі невчені, не ака-

демьки, але проповідь соціалізму кожний з нас може проповідувати і муєть голосити всім хто має уха: Средство виробу — приватну власність капіталіста треба зробити єдиною власністю тих, хто працює! Тоді пропаде в світі нужда, хвороби та неволя. Богатства світа стануть добром кожного. Машини вироблятимуть ті богатства; людям тільки лишиться єдиною власністю їх. Незалежність економічна дасть людецьку свободу, за яку так довго, а так даремно, бились діти тисячеліття. Тепер робітник не має можливости користатись родинним щастем, бо він, і жінка, і діти усі з ранку до ночі, з ночі до ранку на капіталістичній панщині. Соціалізм дасть людям повну спромогу радісно жити в гурті їхніх родин. Тепер тьма, в соціалізмі кожний дістане найвищу освіту. Тепер муєть десятигодинної праці, в соціалізмі година, пів години приемного обовязку поїльнувати коло машини, щоб цілу добу мати право користатись усім, що є найкращого в світі. Щоб все то здійснилось, лишайся робітникам стати в бойові шеренги і — до штурму капіталістичної фортеці!

Товариш Я. Лютак оповів про нужду фармарів Манітоби та Саскачевану. Т. Лютак був в багатьох місцевостях західної Канади і каже що 160 акрів, для того щоб жити в людські — замало. Не тільки українські, а і англійські фармери будують. Усі вони закручені у довгах в компанії. Уряд Канади стягає з усього світа еміграцію не ради того щоб допомогти нещасним людям, а щоб капіталісти мали з чого розживатись. Дажуть фармари 160 акрів: примушують за три роки відбудуватись, мати худобу оброблене поле. Фармар бере в борг від компанії машинерію, худобу, будуеться — а за рік, за два приїждить компанійний комісар і ліцетує фарму за довги. Фармар з дрібними дітьми їди тиньсь, а компанія продає его фарму іншому, иншого примушує на ній працювати поки і того не ліцетує. І так банкрутує ся фармар за фармарем, навіть мудрі Англіки!

Але і ті фармери, що це тримають ся, незадоволені в самих своїх байнекучих потребах... Консерватисти розсилають по фармах інспектора різничого та шкільного.

Різнничий радить, як будуватись, як господарити, але до фармів закинутих десь за мочарами не можна підступитись. Колиб капіталісти замість отримання десятків хрунів та розкидання грошей на виборчі ковбаси та покляли фармерам дорогу, то фармар би і сам зумів без того різничого інспектора добре і рішуче справити, їхату відбудувати. Та й само і з школами. Подать з з людей беруть, а молоді фармарське покоління росте, як ті канадські ліси, без науки, в дремоті. Погребя в тисячах учителів, а тут заледви 50 хлопців в Брендоні школу поставили, та й то відомих соціалістів Рараковського та Головацького консерватисти з помсти не допустили до науки. Завдяки тому, що від фармів до міст нема доріг по містах страшна дорожня, по фармах — усе сецінь. Прокорд дров фармар продає компанії за \$2, у Вінніпегу робітник за тойже корд платить \$11, \$12! Корову фармар продає за \$5, \$10, — мясо у Вінніпегу доходить 25 цт. 2 фунта! І так з усім. Між робітниками та фармарами втесяв ся неароханий посередник капіталіст і набиває на нужді робітничо-фармарській свої кишень долярами. Ладу і життя не буде, поки встряватиме в життя тридового люду капіталіст. Робітники і фармери муєть сполучити ся в єдину соціалістичну партію, на всіх виборах ставити і попірати своїх соціалістичних кандидатів. Геть з консерватистами та лібералами! Коли робітники візьмуть в свої руки фабрики, а фармари землю, будуть по брацькому мінатись виробом рук своїх, тоді Канада стане вільним, веселим краєм!

Отак говорив фармар Лютак. По митингу були вписи членів до партії і колекта на газету. Колекта дала \$4.90, записалось 5 членів.

Де є робота.

До провінції Онтаріо по треба 2.000 робітників до каменя, платня \$2.25 на день, харч \$4.50 на тиждень. Дрічери беруть \$2.50 на день, себто такі, що розверчують скали. До ліса — \$28 до \$35 на місяць і харч. Декотрі компанії дають по \$30 до \$40 на місяць. В місті Вінніпегу нема жадної роботи, завдяки міському урядови, котрий лиш здирає з нас важкі податки, і на тім конєць.

Михайло Гасришко.

Моя сльоза тяжка, кривави,
Ти в небо хмарою адіймись
І, в туці хорі розродившись,
По всьому світу розійдись.

Ти розійдись і грінну реємаю
Крилатим військом обляжи,
Капіталістів з їхнім колом,
Як тівь, як дух підтерези.

І як посууть, упившись крові,
В своїх палацах золотих —
Ти вдарь громами вогняними
І блискавицями на них!

Ти роздави, розбий таджочине насіння,
Огнем небесним попаши!
З тельців та ідолів грошевих
Розвій по світу попили!

Ти на руїнах клятих кублиць
Провалая, пуші пороци —
Аби воскресли, підвели ся,
Оджи стонтані раби!..

До пролетарів.

Товаришу Робітнику! щоб наша газета могла задовольняти усі запити життя Твого, муєши писати про все що дієть ся з Тобою, того Ти бажаєш.

Чи сотворив над тобою яке злодійство капіталіст — пиши, щоб усеї робітничий світ знав про твою кривду.

Чи застрайкуєш або забойкотуєш якого свого ворога — пиши до нашої газети, щоб усе робітництво знало про твою боротьбу і допомогло тобі в ній.

Чи побореши де капіталістичного — пиши нам про цю радість, щоб пролетар брат твій радів радістю твоєю, разом з тобою.

Коли де нема роботи, перестережи товаришів, щоб не їхали туди подурному. Заговори з усіх усюд Канади, щоб від твого громового голосу — розсипались Еріхінські мури капіталізму!

До фармарів.

Щоб робітничя класа могла допомогти фармарам, фармари муєть написати чого вони хочуть, що їм бракує.

Робітництво, борючись з капіталістами за політичну власть, бере від своєю охорону усіх покритихжених ним.

Фармара в Канаді капіталіст експлуататує не гірш пролетаря, тому робітникові і фармареві треба разом вдарити на капіталіста.

Але робітництво дотц буде підтримувати фармарів, доки вони стоятимуть за знищене приватної влас-

ности, за те щоб усі машини були єдиною власністю працюючих.

Робітництво бачить, що щастє є в людськім житю, а не в долярах.

Щоб нам порозумітись просимо фармарів прислати свої дописи до „Червоного Прапора“, який з радістю буде їх друкувати. Такий чиним виробемо соціалістичний програм домагань і для фармарів.

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА ПАРТІЇ.

Після статуту кожний член Соціалістичної Партії Канади муєть брати якнайвищу участь в житю Партії взагалі і тієї організації до якої вписав ся зокрема. Член повинен годосити засади Партії, скрізь проповідувати соціалізм. Не вступати в жадні аіоніни ні з консервативною, ні з ліберальною партією! А всіма силами ширити свою Партію Соціалістичну. Завязувати соціалістичні гурти та комітети, розповсюджувати соціалістичні книжки та газети.

Щоби партія не-відупала кожний член платить місячного 25 центів в касу свого-льокалю.

Коли член не приходить 2 місяця на збори того-льокалю до якого записав ся, або не дав 2 місяця вклада, не оповістивши секретаря свого-льокалю — чому, то такий член перестає бути членом Соціал. Партії Канади.

Видає Українського Вінніпегського Локалю С. П. К.
Issued by the Oukrainian (Ruthenian) Local of Winnipeg S. P. of C.